

Udskriftsdato: 15. december 2025

BEK nr 146 af 08/02/2025 (Gældende)

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper

Ministerium: Børne- og Undervisningsministeriet

Journalnummer: Børne- og Undervisningsmin.,
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, j.nr. 24/39174-7

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper

I medfør af § 4, stk. 2, og § 38, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 961 af 16. august 2024, og efter bestemmelse fra Fællesudvalget for Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser (FEVU), fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 1, stk. 1, nr. 16, i bekendtgørelse nr. 971 af 16. august 2024 om delegation til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Styrelsen for It og Læring af adgangen til udstedelse af bekendtgørelser:

Formål og opdeling

§ 1. Erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og oplæring opnår viden og færdigheder inden for det overordnede kompetenceområde, som er professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primærkommunale område.

Stk. 2. Uddannelsen afsluttes med specialet social- og sundhedshjælper, niveau 3 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Varighed

§ 2. Uddannelsen varer 2 år og 2 måneder, jf. dog stk. 3. Uddannelsens varighed består af grundforløbets 1. og 2. del, der hver er på 20 uger, og hovedforløbet. For elever med bevis for afsluttet stx, htx, hhx, hf eller eux, varer grundforløbets 2. del 8 uger, og grundforløbet omfatter de mål, der fremgår af § 3, stk. 2 og 4. Elever med bevis for eux 1. del eller bevis for gymnasial eksamen fra et nordisk land er omfattet af 3. pkt. Elever, der er omfattet af 3. pkt., med bevis for opnåede kompetencer svarende til § 3, stk. 2 og 4, godskrives dog grundforløbets 2. del. For elever, der allerede har bestået grundforløbets 2. del på erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent eller har fuldført erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent, varer grundforløbets 2. del op til 4 uger, og grundforløbet omfatter grundfaget naturfag på E-niveau, jf. § 3, stk. 3, nr. 2. Elever, der er omfattet af 6. pkt., med bevis for opnåede kompetencer svarende til § 3, stk. 3, nr. 2, godskrives dog grundforløbets 2. del. Elever med bevis for afsluttet stx, htx, hhx, hf, eux, eux 1. del eller gymnasial eksamen fra et nordisk land, der allerede har bestået grundforløbets 2. del på erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent, eller har fuldført erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent, godskrives grundforløbets 2. del.

Stk. 2. For elever, der gennemfører uddannelsen som erhvervsuddannelse for unge, varer uddannelsens hovedforløb 1 år og 2 måneder. Heraf udgør skoleundervisningen 17 uger fordelt på minimum 3 skoleperioder.

Stk. 3. For elever, der gennemfører uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne (euv-forløb), varer uddannelsens hovedforløb 1 år og 2 måneder. Heraf udgør skoleundervisningen 17 uger fordelt på minimum 3 skoleperioder.

Stk. 4. Den i stk. 3 nævnte skoleundervisning opdeles i minimum 3 skoleperioder for euv-forløb efter § 66 y, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Kompetencer forud for optagelse til skoleundervisning i hovedforløbet

§ 3. For at kunne blive optaget til skoleundervisningen i hovedforløbet skal eleven opfylde betingelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Eleven skal have følgende kompetencer med præstationsstandarden begynderniveau:

- 1) Eleven kan i kendte situationer yde omsorg, pleje og praktisk hjælp til borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ud fra enkle etiske refleksioner over borgerens selvbestemmelsesret, intimsfære og blufærdighed.

- 2) Eleven kan i kendte situationer medvirke til at skabe relationer, samt understøtte rehabilitering, guidning og vejledning af borgeren til mestring af eget liv, samt inddrage enkle faktorer, der fremmer og hæmmer motivationen for egenomsorg.
- 3) Eleven kan gengive kroppens opbygning, organsystemer og basale funktioner, samt i kendte situationer videregive observationer og handle fagligt relevant på livsstilsrelaterede sygdomme og de hyppigst forekommende symptomer på demens.
- 4) Eleven kan i kendte situationer medvirke til at afbryde smitteveje og reflektere over enkle måder at overholde hygiejniske retningslinjer.
- 5) Eleven kan medvirke til at igangsætte enkle sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter, samt reflektere over kost og motions betydning for livskvalitet, fysisk, psykisk og social sundhed for en udvalgt målgruppe.
- 6) Eleven kan i kendte situationer redegøre for ergonomiske principper, regler om sikkerhed og arbejdsmiljø, samt deltage i forflytninger med og uden velfærdsteknologiske hjælpemidler, samt i enkle situationer reflektere over egenomsorg i jobudøvelsen.
- 7) Eleven kan i kendte situationer medvirke i samarbejdet med professionelle samarbejdspartnere og anvende udvalgte metoder til kommunikation med borgere, pårørende og professionelle for at forebygge vold og konflikter.
- 8) Eleven kan deltage i enkel faglig kommunikation, samt anvende sundhedsfaglige begreber og på baggrund af observationer i kendte situationer medvirke ved faglig dokumentation i digitale kommunikations- og dokumentationssystemer.
- 9) Eleven kan redegøre for social- og sundhedsvæsnets opbygning og social- og sundhedshjælperens rolle, samt gengive de mest almindelige rettigheder og pligter som fagperson.
- 10) Eleven kan i enkle situationer vejlede borgeren i at opnå digital kontakt til offentlige myndigheder med fokus på beskyttelse af borgerens digitale data.
- 11) Eleven kan udvise empati for målgruppen og reflektere over enkle etiske dilemmaer i jobudøvelsen.

Stk. 3. Eleven skal have gennemført følgende grundfag på følgende niveau og med følgende karakter:

- 1) Dansk på D-niveau, bestået.
- 2) Naturfag på E-niveau, bestået.

Stk. 4. Eleven skal have opnået følgende certifikater eller lignende:

- 1) Kompetencer svarende til "Førstehjælp på erhvervsuddannelserne" efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. oktober 2020.
- 2) Kompetencer svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014.

Stk. 5. Elever, der har gennemført grundforløbets 2. del til social- og sundhedsassistentuddannelsen, har adgang til hovedforløbet på social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Kompetencer i hovedforløbet

§ 4. Hovedforløbet har følgende kompetencemål:

- 1) Eleven kan i tværfagligt samarbejde selvstændigt udøve arbejdet som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med etiske principper, borgerens rettigheder, samt lovgivning på social- og sundhedshjælperens arbejdsområde som fag- og myndighedspersoner.
- 2) Eleven kan selvstændigt anvende værktøjer til tidlig opsporing af forandringer hos borgeren, hvorved eleven selvstændigt kan handle fagligt i forhold til observerede ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand.
- 3) Eleven kan skelne mellem komplekse og ikke komplekse borgerforløb og handle i overensstemmelse med eget kompetenceområde i et professionelt samarbejde.
- 4) Eleven kan selvstændigt udføre praktisk og personlig hjælp, omsorg og pleje til borgere ud fra en rehabiliterende tilgang.

- 5) Eleven kan selvstændigt etablere, udvikle og afslutte en professionel relation, samt understøtte struktur i borgerens hverdag gennem et anerkendende samarbejde med borger og pårørende.
- 6) Eleven kan understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative rehabiliterende aktiviteter ud fra borgerens ressourcer og selvbestemmelsesret, herunder inddrage de pårørende, samt reflektere over empati i arbejdet med borgere med funktionsnedsættelse.
- 7) Eleven kan selvstændigt samarbejde med borgeren og pårørende om sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i pleje- og omsorgsopgaver.
- 8) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde identificere, planlægge, udføre og evaluere egne arbejdsopgaver og -processer ud fra arbejdsstedets kvalitetsstandarder og serviceniveau.
- 9) Eleven kan selvstændigt anvende faglig kommunikation i det professionelle og tværfaglige samarbejde og anvende kommunikation til at forebygge vold og konflikter.
- 10) Eleven kan selvstændigt dokumentere den udførte pleje i digitale dokumentationssystemer og videregive faglige informationer skriftligt og mundtligt til tværfaglige samarbejdspartnere i overensstemmelse med regler om GDPR, tavshedspligt og videregivelse af oplysninger.
- 11) Eleven kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi og digitale hjælpemidler i arbejdet hos borgeren.
- 12) Eleven kan selvstændigt anvende hygiejniske retningslinjer for afbrydelse af smitteveje i arbejdet hos borgeren.
- 13) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre tilrettelægge arbejdet med brug af hjælpemidler ud fra borgerens ressourcer, ergonomiske principper og arbejdspladsens regler om arbejdsmiljø og sikkerhed samt medvirke til et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.

Stk. 2. Samspillet mellem skole og oplæringsvirksomhed kan beskrives i uddannelsesordningen, jf. bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Godskrivning

§ 5. Kriterier for skolens vurdering af, om der er grundlag for obligatorisk godskrivning på baggrund af elevens erhvervserfaring og tidligere uddannelse, er fastsat i bilag 1. Godskrivning skal i øvrigt ske efter reglerne i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Afsluttende prøve

§ 6. Uddannelsens afsluttende prøve afholdes af skolen som en del af sidste skoleperiode. Prøven skal afdække elevens opnåede kompetencer inden for uddannelsen. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Stk. 2. Prøven er en mundtlig prøve med udgangspunkt i en praktisk opgave. Opgaven stilles af skolen og tildeles eleven ved lodtrækning. Den praktiske opgave udarbejdes individuelt eller i et samarbejde mellem højst tre elever. Den praktiske opgave afsluttes med en mundtlig prøve, hvortil eleven har udarbejdet en disposition. Prøven har en varighed på i alt 30 minutter, der fordeler sig på et oplæg på 5-10 minutter, en dialog på 15-20 minutter og votering på 5 minutter. Prøven kan aflægges som gruppeprøve med op til tre elever. Det er en forudsætning for deltagelse i gruppeprøven, at eleverne har udarbejdet opgaven sammen. Gruppeprøven bedømmes individuelt med individuel karaktergivning. Varigheden af gruppeprøven fastsættes efter antallet af elever. Ved to elever varer prøven 60 minutter, der fordeler sig på to oplæg af 5-10 minutter, en dialog på 30-40 minutter og votering på 10 minutter. Ved tre elever varer prøven 90 minutter, der fordeler sig på tre oplæg af 5-10 minutter, en dialog på 45-60 minutter og votering på 15 minutter. Den mundtlige prøve tager udgangspunkt i en disposition for elevens mundtlige oplæg, som tager afsæt i elevens praktiske opgave.

Stk. 3. Prøvens grundelementer er følgende:

- 1) Mål og krav er, at eleven skal kunne begrunde den praktiske opgave ud fra uddannelsens kompetencemål. Til belysning af den praktiske opgave skal eleven anvende relevant teori og argumentere for

den valgte metodiske tilgang. Eleven skal reflektere over egen kommunikation og etiske dilemmaer med afsæt i den praktiske opgave.

- 2) Eksaminationsgrundlaget er den lodtrukne praktiske opgave. Den mundtlige prøve tager udgangspunkt i elevens løsning af den praktiske opgave og væsentlige mål og krav.
- 3) Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præstation.
- 4) Bedømmelseskriterier danner baggrund for en helhedsvurdering af målopfyldelsen. Skolen fastlægger nærmere bedømmelseskriterier, som skal fremgå af skolens lokale undervisningsplan, inden for følgende ramme:
 - a) Elevens evne til fagligt at begrunde den praktiske opgave.
 - b) Elevens evne til at anvende relevant teori og metode i løsning af den praktiske opgave.
 - c) Elevens evne til at reflektere over handlemuligheder i den praktiske opgave.
 - d) Elevens evne til at reflektere over egen kommunikation og etiske dilemmaer med afsæt i den praktiske opgave.

Stk. 4. Skolen udtrækker ét af de uddannelsesspecifikke fag til prøve. Prøven er en mundtlig prøve med udgangspunkt i en case. For elever, der følger faget engelsk, skal faget indgå i udtrækningsgrundlaget.

Stk. 5. For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have opnået karakteren 02 i de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag ved den afsluttende standpunktskarakter eller prøve. I de valgfri uddannelsesspecifikke fag skal eleven have opnået bedømmelsen "Bestået". Udtrækkes faget engelsk til prøve, jf. stk. 4, skal prøven bestås.

Stk. 6. Ved afslutningen af hver oplæringsperiode afgiver oplæringsvirksomheden en erklæring om oplæring. Der anvendes bedømmelsen "Godkendt/Ikke godkendt".

Stk. 7. Elever, der ikke har opnået bedømmelsen "Godkendt" i en oplæringsperiode, tilbydes af den ansættende arbejdsgiver et fastlagt oplæringsforløb og vurderes på ny.

Stk. 8. Ved uddannelsens afslutning udsteder skolen et uddannelsesbevis til eleven, hvis den afsluttende erklæring om oplæring for hver enkelt oplæringsperiode er bedømt "Godkendt".

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2025.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 737 af 15. juni 2024 om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper ophæves.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for elever, som er påbegyndt eller overgået til uddannelsen før bekendtgørelsens ikrafttræden. For sådanne elever finder de hidtil gældende regler i bekendtgørelse nr. 737 af 15. juni 2024 om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper anvendelse.

Stk. 4. Elever, som nævnt i stk. 3, kan i overensstemmelse med overgangsordninger fastsat af skolen i den lokale undervisningsplan og efter aftale med den eventuelle oplæringsvirksomhed overgå til uddannelsen efter denne bekendtgørelse.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 8. februar 2025

P.D.V.

CHRISTIAN VESTERGAARD SLOTH
KONTORCHEF

/ Sigrid Hansen

Kriterier for godskrivning

1. Kriterier for vurdering af om eleven har 2 års relevant erhvervserfaring, jf. § 66 y, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser

For at opfylde kravet om 2 års relevant erhvervserfaring*) skal ansøger kunne dokumentere erhvervserfaring inden for de seneste fire år fra mindst ét af nedenstående områder:

- Hjemmeplejen.
- Plejecentre.
- Arbejdspladser, hvor der udføres pleje- og omsorgsopgaver svarende til opgaver i hjemmepleje og på plejecenter.

Det er et krav, at ansøger kan dokumentere erfaring med følgende jobfunktioner:

- Skal have væsentlige arbejds erfaringer med pleje- og omsorgsopgaver, der afspejler oplæringsmålene.
- Skal have erfaring fra flere vagtlag.
- Skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i team med sundhedsfagligt personale.
- Skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i sundhedsfaglig sparring.

*) Note:

Elever, der er fyldt 25 år, når uddannelsen påbegyndes, og som har mindst 2 års relevant erhvervserfaring, skal gennemføre et standardiseret uddannelsesforløb for voksne uden grundforløb og uden oplæring, men med mulighed for at modtage undervisning i og afslutte fag fra grundforløbet med sigte på at opnå certifikater, som er en forudsætning for overgang til uddannelsens hovedforløb, jf. lovens § 66 y, stk. 1, nr. 1. Det fremgår af § 3, stk. 4, hvilke certifikater og lignende eleven skal have opnået i denne uddannelse.

2. Erhvervserfaring der giver grundlag for godskrivning.

Relevant erhvervserfaring	Varighed	Afkortning for eud og euv (skoleuger)	Afkortning for eud og euv (oplærings måneder)
---------------------------	----------	---------------------------------------	---

Det er et krav, at ansøger kan dokumentere erhvervserfaring inden for de seneste fire år med nedenstående jobfunktioner: - Skal have væsentlige arbejds erfaringer med pleje- og omsorgsopgaver, der afspejler oplæringsmålene. - Skal have erfaring fra flere vagtlag. - Skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i team med sundhedsfagligt personale. - Skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i sundhedsfaglig sparring.			
Erhvervserfaring skal være opnået inden for mindst ét af nedenstående områder:			
Hjemmeplejen	6 måneder		2 måneder
Plejecenter	12 måneder		4 måneder
	18 måneder		6 måneder
Arbejdspladser, hvor der udføres pleje- og omsorgsopgaver svarende til opgaver i hjemmepleje og på plejecenter.	24 måneder	-	Alle oplæringsmåneder
Dag- og botilbud for mennesker med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse	6 måneder		1 måned
	12 måneder		2 måneder
	18 måneder		3 måneder
	24 måneder		4,5 måneder

3. Uddannelse der giver grundlag for godskrivning.

Uddannelse	Titel	Udd. kode	Afkortning for eud og euv (skoleuger) Ved mindre end 2 års relevant erhvervserfaring jf. Kriterier for vurdering af om eleven har 2 års relevant er-	Afkortning for eud og euv (skoleuger) Ved 2 års relevant erhvervserfaring jf. Kriterier for vurdering af om eleven har 2 års relevant er-	Afkortning for eud og euv (oplæring måneder)
------------	-------	-----------	--	---	---

			hvervserfa- ring	hvervserfa- ring	
Eud	Pædagogisk assistent	2002	-	-	4 måneder
Eud	Hospitalsteknisk assistent	1330	-	-	2 måneder
Eud	Tandklinikassistent	1770	-	-	2 måneder
AMU	Rehabilitering som arbejdsform Medvirken til rehabilitering Sundhedspædagogik i omsorgsarbejdet De almindeligst forekommende sygdomme hos ældre Dokumentation og evaluering af pæd. /so-suarbejde	40125/ 21995 40126 47266 42677 40142	Samlet 1,6 uger	Samlet 3 uger	-
AMU	Kvalitet i offentlige velfærdsydelser Samarbejde med pårørende Magt og omsorg Tidlig opsporing af sygdomstegn Arbejde med ældre i eget hjem	46977 22025 44627 46874 42679	Samlet 2 uger	Samlet 4 uger	-
AMU	Uddannelsespakke: Fleksibel vej fra ufaglært til faglært social- og sundhedshjælper. Hvis eleven har deltaget i følgende AMU-mål, enten i sammenhængende forløb eller som enkeltstående mål, opnås merit. De angivne AMU-mål giver samlet en afkortning på de uddannelsesspecifikke fag på 15 uger på hovedforløbet: Relation og kommunikation med borgeren – FSSH1* Praktisk hjælp og professionelle relationer – FSSH2* Grundlæggende behov, pleje og omsorg – FSSH3* Helhedsorienteret pleje og omsorg – FSSH4* Mødet med borgeren med demenssygdom – FSSH5a** Relation, livskvalitet, ensomhed – FSSH5b**	 22094 22096 22095 22097 22091 22092	Samlet 15 uger på hovedforløbet på de uddannelsesspecifikke fag	Samlet 15 uger på hovedforløbet på de uddannelsesspecifikke fag	

	Støtte til borgeren med psykisk sygdom – FSSH5c**	22093			
AMU	Relation og kommunikation med borgeren – FSSH1*	22094	3 uger	3 uger	
AMU	Praktisk hjælp og professionelle relationer – FSSH2*	22096	3 uger	3 uger	
AMU	Grundlæggende behov, pleje og omsorg – FSSH3*	22095	3 uger	3 uger	
AMU	Helhedsorienteret pleje og omsorg – FSSH4*	22097	5 uger	5 uger	
AMU	Mødet med borgeren med demenssygdom – FSSH5a**	22091	1 uge	1 uge	
AMU	Relation, livskvalitet, ensomhed – FSSH5b**	22092	1 uge	1 uge	
AMU	Støtte til borgeren med psykisk sygdom – FSSH5c**	22093	1 uge	1 uge	

Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) skal være erhvervet inden for de seneste fire år før uddannelsens start.

* Afkortningen i skoleuger på hovedforløbet sker som afkortning i de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag.

** Afkortningen i skoleuger på hovedforløbet sker som afkortning i de valgfri uddannelsesspecifikke fag. Det er kun muligt at opnå godskrivning for 1 uge, selvom ansøger har gennemført mere end én af de oplistede arbejdsmarkedsuddannelser.